

This question paper contains 4 printed pages]

A—225—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

(CBCS Pattern)

POLITICAL SCIENCE

Paper VI

(International Relations)

(MCQ + Theory)

(Saturday, 20-10-2018)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :—*
- (i) All questions are compulsory.
 - (ii) All questions carry equal marks.
 - (iii) Wrong answers will carry negative mark (only for MCQs).
 - (i) सर्व प्रश्न सोडवा.
 - (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 - (iii) चुकीच्या उत्तरास त्रट्यात्मक गुण आहेत (केवळ बहुपर्यायी प्रश्नासाठी).

MCQ

10

1. Multiple Choice Questions (1-10) :

बहुपर्यायी प्रश्न (1-10) :

(1) The importance of International Relations

- (A) For General Education
- (B) For Research
- (C) For General Information
- (D) All of the above

आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे महत्व आहे.

- (A) सामान्य शिक्षणासाठी
- (B) संशोधनासाठी
- (C) सामान्य माहितीसाठी
- (D) यापैकी सर्व

P.T.O.

(2) In which book Hans J. Morgenthau stated of Realist Theory ?

- (A) The Prince
- (B) International Relation : A General Theory
- (C) Politics Among Nations
- (D) The Laws

हॅन्स जे. मॉर्गेन्था ने कोणत्या ग्रंथात वास्तववादी सिद्धांताचे प्रतिपादन केले आहे ?

- (A) द प्रिन्स
- (B) इंटरनॅशनल रिलेशन : ए जनरल थेअरी
- (C) पॉलिटिक्स अमंग नेशन्स
- (D) द लॉज

(3) Which one of the following elements of National Power is most stable ?

- (A) Population
- (B) Natural Resources
- (C) Technology
- (D) Leadership

खालीलपैकी कोणता घटक राष्ट्रीय सत्तेचा स्थिर घटक आहे ?

- (A) लोकसंख्या
- (B) नैसर्गिक साधनसंपत्ती
- (C) तंत्रविज्ञान
- (D) नेतृत्व

(4) Which is not a technique of balance of power ?

- (A) Leadership
- (B) Divide and Rule
- (C) Buffer State
- (D) Intervention

सत्ता संतुलनाचे कोणते तंत्र नाही ?

- (A) नेतृत्व
- (B) फूट पाडा व राज्य करा
- (C) आघात प्रतिबंधक राज्य
- (D) हस्तक्षेप

(5) "International politics is a struggle for and use of power among nations."

Who said ?

- (A) Hans J. Morgenthau
- (B) Thomas Hobbes
- (C) Frankel
- (D) Quincy Wright

"आंतरराष्ट्रीय राजकारण म्हणजे सत्ता प्राप्तीसाठी राष्ट्रांमध्ये चाललेला संघर्ष होय." असे कोणी म्हटले ?

- (A) हॅन्स जे मॉर्गेन्था
- (B) थॉमस हॉब्झ
- (C) फ्रॅकेल
- (D) क्विन्सी राईट

(6) Which one of the following is supporter of Idealistic Approach ?

- (A) Mortein Shubik (B) Woodrow Wilson

- (C) Hans J. Morgenthau (D) Richard Snyder

खालीलपैकी आदर्शवादी दृष्टीकोनाचा समर्थक कोण ?

- (A) मॉर्टिन शुबिक (B) वुड्रो विल्सन

- (C) हॅन्स जे. मॉर्गेंथौ (D) रिचर्ड स्नायडर

(7) 'The National Power' is limitation by

- (A) International Morality (B) World Public Opinion

- (C) International Law (D) All of these

'राष्ट्रीय सत्तेवरील' मर्यादा

- (A) आंतरराष्ट्रीय नैतिकता (B) जागतिक लोकमत

- (C) आंतरराष्ट्रीय कायदा (D) वरीलपैकी सर्व

(8) Which is not a type of Balance of Power ?

- (A) Geographical Balance of Power

- (B) Simple Balance of Power

- (C) Buffer State

- (D) Multiple Balance of Power

सत्ता संतुलनाचा हा प्रकार नाही ?

- (A) भौगोलिक सत्ता संतुलन (B) साधारण सत्ता संतुलन

- (C) प्रहार प्रतिबंधक राज्य (D) बहुविध सत्ता संतुलन

(9) In which century does the discipline of the International Relations originate ?

- (A) 20th Century (B) 19th Century

- (C) 18th Century (D) 17th Century

'आंतरराष्ट्रीय संबंध' या ज्ञानशाखेचा उदय कोणत्या शतकात झाल ?

- (A) 20वे शतक (B) 19वे शतक

- (C) 18वे शतक (D) 17वे शतक

P.T.O.

- (10) The period of First World War is
(A) 1914 to 1918 (B) 1912 to 1916
(C) 1939 to 1945 (D) 1918 to 1922
पहिल्या महायुद्धाचा काळ आहे.
(A) 1914 ते 1918 (B) 1912 ते 1916
(C) 1939 ते 1945 (D) 1918 ते 1922

Theory

2. State the meaning of International Relation and explain its nature. 10
आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा अर्थ सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.

Or
(किंवा)

Explain the Decision-Making Approach of International Relations.
आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा निर्णय निर्धारण दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

3. Define the meaning of National Power and explain the limitations of National Power. 10
राष्ट्रीय सत्तेची व्याख्या सांगून राष्ट्रीय सत्तेवरील मर्यादा स्पष्ट करा.

Or
(किंवा)

Explain the types of balance of power.
सत्ता संतुलनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

4. Write short notes on (any two) : 10
- (i) Significance of International Relations
 - (ii) Realistic Theory
 - (iii) Leadership
 - (iv) Techniques of Balance of Power.
थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :
 - (i) आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे महत्व
 - (ii) वास्तववादी सिद्धांत
 - (iii) नेतृत्व
 - (iv) सत्ता संतुलनाचे नेतृत्व.